

MILJØAVTALE OM REDUKSJON AV NO_x-UTSLIPP FOR PERIODEN 2011-2017

Den 14. desember 2010 er det mellom

Den norske stat v/Miljøverndepartementet

og

**Byggevarerindustriens Forening, Fiskebåtrederens Forbund, Fiskeri- og Havbruksnæringens Landsforening, Fraktefartøyenes Rederiforening, Hurtigbåtenes Rederiforbund, KS Bedrift, NHO Luftfart, NHO Reiseliv, Norges Fiskarlag, Norges Rederiforbund, Norsk Fjernvarme, Norsk Industri, Næringslivets Hovedorganisasjon, Oljeindustriens Landsforening og Rederienes Landsforening
(heretter omtalt som "Næringsorganisasjonene")**

(heretter i fellesskap omtalt som partene) inngått slik miljøavtale om reduksjon av utslipp av nitrogenoksider (NO_x):

1 Bakgrunn og formål

Fra 1. januar 2007 ble det innført en plikt til å betale avgift per kilogram utslipp av nitrogenoksider (NO_x) ved energiproduksjon fra følgende kilder:

- fremdriftsmaskineri med samlet installert motoreffekt på mer enn 750 kW
- motorer, kjeler og turbiner med samlet installert innfyrt effekt på mer enn 10 MW
- fakler på offshoreinstallasjoner og anlegg på land

Fra 1. oktober 2010 omfattes også forbrenning av avfall av Stortingets vedtak om avgift på utslipp av NO_x.

I forbindelse med Stortingets behandling av avgiften ble det besluttet at det kunne gis avgiftsfritak for utslippkilder omfattet av miljøavtale med staten om gjennomføring av NO_x-reduserende tiltak i samsvar med et fastsatt miljømål.

Den norske stat v/Miljøverndepartementet og 14 næringsorganisasjoner inngikk 14. mai 2008 Miljøavtale om reduksjon av NO_x-utslipp ("NO_x-avtalen 2008-2010"). Næringsorganisasjonene påtok seg i avtalen å medvirke til gjennomføring av tiltak som gir tallfestede reduksjoner i de årlige NO_x-utslippene fra utslippkildene som omfattes av avtalen. "NO_x-avtalen 2008-2010" gir grunnlag for at individuelle virksomheter som slutter seg til avtalen gis fritak for betaling av NO_x-avgift for årene 2008, 2009 og 2010. Denne avtalen ("NO_x-avtalen 2011-2017") innebærer i det alt vesentlige at "NO_x-avtalen 2008-2010" videreføres for perioden 2011-2017.

Formålet med miljøavtalene om reduksjon av NO_x-utslipp er å forebygge og redusere miljøproblemene forårsaket av utslipp av NO_x. "NO_x-avtalen 2011-

2017” skal bidra til at Norge med rimelig grad av sikkerhet oppfyller forpliktelsene til å redusere utslipp av NO_x i Protokollen om reduksjon av forsurening, overgjødning og bakkenært ozon av 30. november 1999 til Konvensjonen om langtransportert grenseoverskridende luftforurensning av 13. november 1979 (Gøteborgprotokollen), og EUs direktiv 2001/81/EF om nasjonale utslippstak for visse forurensende stoffer til luft (NEC-direktivet). Norge er i henhold til Gøteborgprotokollen og NEC-direktivet forpliktet til å redusere de samlede årlige utslippene av NO_x til maksimalt 156 000 tonn innen 2010.

I tråd med ”NO_x-avtalen 2008-2010” punkt 3.5 skal næringsorganisasjonene gjennom NO_x-fondet sørge for at iverksatte tiltak ved de tilsuttede virksomhetene i forrige avtaleperiode driftes slik at den utslippsreducerende effekten opprettholdes minst til 31. desember 2012.

NO_x-avgiften gir incentiv til videre drift av tiltak gjennomført i tråd med ”NO_x-avtalen 2008-2010”, og det er en forutsetning for videreføring av avgiftsfritak på grunnlag av miljøavtale om reduksjon av NO_x at den utslippsreducerende effekten fra tiltak gjennomført etter ”NO_x-avtalen 2008-2010” opprettholdes i hele den nye avtaleperioden. Næringsorganisasjonene skal sørge for at tiltak iverksatt i forrige avtaleperiode ved virksomheter som slutter seg til denne avtalen driftes slik at den samlede utslippsreducerende effekten fra tiltakene opprettholdes i den nye avtaleperioden.

2 Avtalens mål og innretning

2.1 Målet med ”NO_x-avtalen 2011-2017” er å redusere de årlige utslippene av NO_x fra

- kilder som omfattes av Stortingets vedtak om avgift på utslipp av NO_x
- kilder til prosessutslipp i industri

med 16 000 tonn. Det er et mål at avtalen skal bidra til langsiktige og varige utslippsreduksjoner.

Denne avtalen skal bidra til å sikre at Norges samlede årlige utslipp ikke skal overstige 156 000 tonn i det geografiske området omfattet av Norges utslippsforpliktelser etter Gøteborgprotokollen og NEC-direktivet i årene fremover.

Avtalen inneholder mekanismer som ivaretar et eventuelt behov for endringer som følge av nye internasjonale forpliktelser, jf. punktene 3.5 og 3.6.

Utslippene beregnes etter de metoder Norge benytter ved rapportering av utslippsdata under Konvensjonen om langtransportert grenseoverskridende luftforurensning.

2.2 Analyser basert på foreliggende utslippsfremskrivninger fra Finansdepartementet, som presentert i Nasjonalbudsjettet 2011, indikerer at Norges samlede utslipp av NO_x vil være om lag 156 000 tonn både i 2012 og 2015, forutsatt at forpliktelsene i ”NO_x-avtalen 2008-2010” overholdes. Utviklingen i NO_x-utslippene gjennom avtaleperioden vil bli oppdatert etter hvert som ny

informasjon foreligger. Dersom utslippsfremskrivningene endres, vil de tallfestede reduksjonsforpliktelsene fra og med 2013 kunne justeres i henhold til punktene 3.7 og 3.8, jf. 3.10.

- 2.3 Konkrete reduksjonsforpliktelser for årene 2011-2017 skal samlet sett oppfylle målene for avtalen. Avtalen skal utløse utslippsreducerende tiltak som går utover det som følger av kilde spesifikke nasjonale og internasjonale krav som Norge er bundet av.
- 2.4 Næringsorganisasjonene har etablert Næringslivets NO_x-fond (heretter omtalt som "NO_x-fondet") som bistår næringsorganisasjonene med å oppfylle deres forpliktelser etter "NO_x-avtalen 2008-2010". Næringsorganisasjonene skal gjennom videre drift av NO_x-fondet gjennomføre de oppgaver som følger av denne avtalen, tilslutningserklæringen (vedlegg I) og NO_x-fondets vedtekter. NO_x-fondet skal på vegne av næringsorganisasjonene bl.a. kreve inn betaling per kilogram utslipp av NO_x fra virksomheter som slutter seg til avtalen, og skal på næringsorganisasjonenes vegne gi tilskudd til kostnadseffektive NO_x-reducerende tiltak, som gir langsiktig og varig effekt på utslippene. NO_x-fondet skal drives etter selvkostprinsippet.

Staten har ikke instruksjons- eller styringsrett over NO_x-fondet og har ikke krav på representasjon i NO_x-fondets styrende organer.

- 2.5 Næringsorganisasjonene vil sørge for at NO_x-fondet i sin tildeling av støtte prioriterer tiltak med langsiktig og varig effekt på utslippene. Næringsorganisasjonene v/ NO_x-fondet vil i hele avtaleperioden arbeide aktivt overfor tilsluttede virksomheter og leverandører for å initiere og sikre gjennomføring av slike prosjekter. Næringsorganisasjonene v/ NO_x-fondet vil, innenfor en økonomisk ramme på 10 mill. kroner i avtaleperioden, samarbeide med relevante forskningsmiljøer bl.a. gjennom utredningsoppdrag for å identifisere og stimulere de langsiktig beste løsninger.
- 2.6 Næringsorganisasjonene skal, i samråd med Klima- og forurensningsdirektoratet og Statistisk Sentralbyrå, bidra til å fremskaffe representative data for vurdering av de utslippsfaktorer som benyttes i det norske utslippsregnskapet.
- 2.7 Denne avtalen er å anse som en miljøavtale som gir grunnlag for midlertidig fritak for NO_x-avgift etter Stortingets vedtak om avgift på utslipp av NO_x for avgiftspliktige virksomheter som slutter seg til avtalen gjennom en tilslutningserklæring, og med det får de rettigheter og plikter som fremgår av avtalen og tilslutningserklæringen. Avtalen gir ikke grunnlag for midlertidig fritak for NO_x-avgift etter 31. desember 2017.
- 2.8 Avtalen skal notifiseres til EFTA Surveillance Authority (ESA) for godkjenning av avgiftsfritaket i henhold til EØS-avtalens statsstøtteregler. Avtalen gir ikke rett til avgiftsfritak før ESAs godkjenning foreligger. Næringsorganisasjonene plikter å bistå staten i notifiseringsprosessen, og delta på møter etter behov. I notifiseringsprosessen skal partene vektlegge hensynet til gjensidig åpenhet.

3 Næringsorganisasjonenes forpliktelse til å redusere NO_x-utslippene

- 3.1 Næringsorganisasjonene skal gjennom drift av NO_x-fondet sørge for å oppfylle avtalens mål i henhold til punkt 2.1.

Eventuell overoppfyllelse av de årlige reduksjonsforpliktelsene i "NO_x-avtalen 2008-2010" (som fremgår av punkt 3.1 og 3.2, justert i medhold av 3.4, i "NO_x-avtalen 2008-2010"), skal trekkes fra reduksjonsforpliktelsen i "NO_x-avtalen 2011-2017". Tilsvarende skal eventuell underoppfyllelse av de årlige reduksjonsforpliktelsene i "NO_x-avtalen 2008-2010" legges til reduksjonsforpliktelsen for 2011 i "NO_x-avtalen 2011-2017". Denne reguleringen av overgangen mellom de to avtalene påvirker ikke plikten til å betale avgift ved manglende oppfyllelse av reduksjonsforpliktelsen i "NO_x-avtalen 2008-2010", jf. punkt 9.4 i "NO_x-avtalen 2008-2010".

- 3.2 Næringsorganisasjonene skal gjennom NO_x-fondet sørge for at det i 2011 gjennomføres utslippsreducerende tiltak som reduserer de årlige NO_x-utslippene med 3 000 tonn. Tiltakene for 2011 skal være gjennomført senest innen utgangen av første kvartal 2012.

Næringsorganisasjonene skal gjennom NO_x-fondet sørge for at det i 2012 gjennomføres utslippsreducerende tiltak som reduserer de årlige NO_x-utslippene med 2 000 tonn. Tiltakene for 2012 skal være gjennomført senest innen utgangen av første kvartal 2013.

Næringsorganisasjonene skal gjennom NO_x-fondet sørge for at det i perioden 2013-2014 gjennomføres utslippsreducerende tiltak som reduserer de årlige NO_x-utslippene med til sammen 4 000 tonn. Tiltakene for 2013-2014 skal være gjennomført senest innen utgangen av første kvartal 2015.

Næringsorganisasjonene skal gjennom NO_x-fondet sørge for at det i perioden 2015-2016 gjennomføres utslippsreducerende tiltak som reduserer de årlige NO_x-utslippene med til sammen 4 000 tonn. Tiltakene for 2015-2016 skal være gjennomført senest innen utgangen av første kvartal 2017.

Næringsorganisasjonene skal gjennom NO_x-fondet sørge for at det i 2017 gjennomføres utslippsreducerende tiltak som reduserer de årlige NO_x-utslippene med 3 000 tonn. Utslippsreduksjonsforpliktelsen for 2017 skal være gjennomført senest innen utgangen av 2017.

- 3.3 Eventuell overoppfyllelse av reduksjonsforpliktelsen for hver av periodene 2011, 2012, 2013-2014, 2015-2016 skal trekkes fra reduksjonsforpliktelsen for den påfølgende perioden. Eventuell underoppfyllelse av reduksjonsforpliktelsen for en av disse periodene skal, dersom avtalen ikke sies opp eller opphører på annen måte, legges til reduksjonsforpliktelsen for den påfølgende perioden. Denne reguleringen av overgangen mellom reduksjonsperiodene påvirker ikke plikten til å betale avgift ved manglende oppfyllelse i henhold til punkt 9.4.

- 3.4 Næringsorganisasjonene skal gjennom NO_x-fondet sørge for at iverksatte tiltak ved de tilsluttede virksomhetene driftes slik at den utslippsreducerende effekten opprettholdes minst til 31. desember 2018.

- 3.5 Partene vil gjensidig informere hverandre om utvikling internasjonalt av betydning for denne avtalen. Så snart det er avklart hvilke nye internasjonale forpliktelser Norge påtar seg knyttet til utslipp av NO_x, skal Partene diskutere eventuelle behov for justeringer av forpliktelsene i denne avtalen for overholdelse av Norges internasjonale forpliktelser.
- 3.6 Staten ved Miljøverndepartementet kan ta initiativ til reforhandling av denne avtalen dersom nye internasjonale forpliktelser medfører behov for endringer i den nasjonale virkemiddelbruken. Et initiativ til å åpne nye forhandlinger skal skje ved en skriftlig henvendelse adressert til næringsorganisasjonene ved Næringslivets Hovedorganisasjon.
- 3.7 Partene legger til grunn at gjennomføring av næringsorganisasjonenes forpliktelser i henhold til punkt 3.2 vil sikre at Norge overholder forpliktelsene i Gøteborgprotokollen og EUs NEC-direktiv om samlede årlige NO_x-utslipp fra og med 2012, jf. punkt 2.2. Dersom utslippsregnskapene eller oppdaterte utslippsfremskrivninger for fremtidige år, som fremlagt av Finansdepartementet og Klima- og forurensningsdirektoratet, likevel indikerer at Norges årlige utslipp av NO_x kan overstige 156 000 tonn, skal partene diskutere eventuelle behov for justeringer i forpliktelsene etter denne avtalen.
- 3.8 Staten ved Miljøverndepartementet kan ta initiativ til forhandlinger om justering av reduksjonsforpliktelsene i denne avtalen fra og med 2013, dersom denne part anser at dette er nødvendig for å overholde Norges forpliktelser i Gøteborgprotokollen og EUs NEC-direktiv på en kostnadseffektiv måte. Et initiativ til å åpne nye forhandlinger skal skje ved en skriftlig henvendelse adressert til næringsorganisasjonene ved Næringslivets Hovedorganisasjon.
- 3.9 Ved eventuelle diskusjoner eller forhandlinger i tråd med punktene 3.5 – 3.8, skal partene tilstrebe å utarbeide et omforent tallgrunnlag basert på de nyeste utslippsfremskrivningene og annen informasjon bl.a. om effekten av gjennomførte utslippsreducerende tiltak og driften av disse, herunder informasjon fra NO_x-fondet.
- 3.10 Dersom staten ved Miljøverndepartementet har tatt initiativ til forhandlinger i tråd med punkt 3.6 eller punkt 3.8, og partene ikke kommer til enighet om nye forpliktelser, kan staten eller næringsorganisasjonene samlet, si opp avtalen. Oppsigelse kan først skje 4 måneder etter at staten ved Miljøverndepartementet tok initiativ til forhandlinger, og skal være skriftlig. Plikten til å betale NO_x-avgift inntreer fra og med første dag i første måned etter oppsigelsen. Dette omfatter også eventuell plikt etter punkt 9.4.

4 Utslippsreduksjoner som skal godskrives reduksjonsforpliktelsene i punkt 3.2

- 4.1 Alle dokumenterte utslippsreduksjoner fra tiltak på kilder til NO_x-utslipp som både omfattes av Gøteborgprotokollen og Stortingets årlige avgiftsvedtak om utslipp av NO_x, skal godskrives reduksjonsforpliktelsene i punkt 3.2. Det samme gjelder tiltak som reduserer prosessutslipp fra industri.

Ved gjennomføring av tiltak på skip kan også den effekt tiltaket har ved fart mellom faste anlegg til havs innenfor Norges økonomiske sone godskrives reduksjonsforpliktelsene i punkt 3.2, forutsatt at denne farten inngår i fart som i sin helhet foregår mellom norske havner, uten anløp i utenlandsk havn eller ved faste anlegg til havs utenfor Norges økonomiske sone, dvs. at utslippene omfattes av det norske utslippsregnskapet.

- 4.2 Utslippsreducerende tiltak som er utløst av vedtak og krav i medhold av forurensningslovgivningen, kan ikke godskrives reduksjonsforpliktelsene i punkt 3.2. Det samme gjelder utslippsreduksjoner som følger av reduksjon i produsert mengde, eller bortfall av produksjon. Slike forhold reflekteres i utslippsfremskrivningene.
- 4.3 For eksisterende kilder vil reelle effekter av lavere kildespesifikke utslippsfaktorer, overgang til gass eller andre energibærere som gir lavere NO_x-utslipp, og energieffektiviserende tiltak kunne godskrives avtalen. For nye kilder vil bare effekten av lavere utslippsfaktorer og overgang til gass eller andre energibærere som gir lavere NO_x-utslipp, kunne godskrives avtalen.
- 4.4 Tiltak som er helt eller delvis finansiert med statlige tilskudd til gjennomføring av NO_x-reducerende tiltak, kan ikke godskrives reduksjonsforpliktelsene i punkt 3.2.
- 4.5 Dersom det gjennomføres nye tiltak på kilder som har mottatt statsstøtte eller støtte fra NO_x-fondet til NO_x-reducerende tiltak tidligere, kan bare tilleggseffekten av at det gjennomføres ytterligere tiltak godskrives reduksjonsforpliktelsen etter denne avtalen, jf. punkt 5.4. Det er næringsorganisasjonene ved NO_x-fondet sitt ansvar å påse at det bare er tilleggseffekten av det nye tiltaket som godskrives avtalen, jf. punkt 5.4.

5 Beregning av utslippsreduksjonenes størrelse for eksisterende utslippskilder

- 5.1 Differansen mellom et fastsatt årlig normalutslipp for en utslippskilde før og etter gjennomføring av tiltaket skal kunne godskrives avtalen.
- 5.2 Årlig normalutslipp for en utslippskilde både før og etter tiltak fastsettes etter en av de metoder som er beskrevet i forskrift av 21. desember 2001 nr. 1451 om særavgifter (forskriften) § 3-19-6 (1) og (2). Kildespesifikk utslippsfaktor skal fastsettes i henhold til forskriften § 3-19-7. Årlig normalutslipp defineres som utslippsfaktor multiplisert med normal aktivitet.

Normal aktivitet fastsettes, der det er praktisk mulig, som gjennomsnittlig aktivitetsnivå, målt som mengde forbrukt energivare, de tre siste kalenderårene eller mindre dersom aktiviteten har pågått i kortere tid.

Ved beregning av normal aktivitet for skip i fart mellom faste anlegg til havs i henhold til punkt 4.1 skal det bare medregnes fart som inngår i fart som i sin helhet foregår mellom norske havner, uten anløp i utenlandsk havn eller ved faste anlegg til havs utenfor Norges økonomiske sone.

Årlig normalutslipp fra prosessindustri både før og etter tiltak må dokumenteres eller beregnes i henhold til gjeldende utslippstillatelser etter forurensningsloven. Klima- og forurensningsdirektoratet som kompetent myndighet skal godkjenne dokumentasjonen eller beregningen.

- 5.3 Effekten av energieffektiviserende tiltak må dokumenteres ved et lavere forbruk av energivare ved ellers uendret produksjon.
- 5.4 Ved fastsettelse av reduksjonseffekten av nye tiltak på kilder som tidligere har mottatt statsstøtte eller støtte fra NO_x-fondet til gjennomføring av NO_x-reducerende tiltak, skal årlig normalutslipp før nytt tiltak beregnes som om tidligere gjennomførte tiltak er i drift.

6 Beregning av utslippsreduksjonenes størrelse for nye utslippskilder

- 6.1 Dersom det for nye utslippskilder som settes i drift, benyttes teknikker som gir lavere utslipp enn det som betraktes som beste tilgjengelige teknikker (BAT), vil differansen mellom det årlige utslippet, som følger av bruk av BAT, og det faktiske årlige utslippet kunne godskrives avtalen. Klima- og forurensningsdirektoratet vil i tvilstilfelle avgjøre hva som i denne avtalen tilsvarer BAT for det enkelte anlegg.
- 6.2 For mobile kilder er BAT å forstå som de til enhver tid gjeldende utslippskrav (utslipp per kWh omregnes til utslipp per tonn energivare). For disse kildene benyttes faktisk aktivitet til beregning av normalår for det årlige utslippet. Faktisk årlig utslipp skal fastsettes etter en av de metoder som er beskrevet i forskriften § 3-19-6 (1) og (2).

7 Næringsorganisasjonenes rapporteringsplikt

- 7.1 *Årlig rapportering*

Næringsorganisasjonene skal innen 31. mai i årene 2012 – 2017 gi Klima- og forurensningsdirektoratet en oversikt over gjennomførte tiltak og inngåtte kontrakter i foregående år og første kvartal i det inneværende året, samt oversikt over utslippene av NO_x fordelt på bransjer.
- 7.2 *Statusrapport for oppfyllelse av reduksjonsforpliktelsen*

Næringsorganisasjonene skal innen 31. mai i 2012, 2013, 2015, 2017 og 2018 gi en skriftlig rapport til Klima- og forurensningsdirektoratet og Miljøvern-departementet om oppfyllelse av utslippsreduksjonsforpliktelsen i punkt 3.2 jf. 3.3. Statusrapporten skal:

  - vise om utslippsreduksjonsforpliktelsen er oppfylt, og gi en oversikt som viser faktiske utslippsreduksjoner per tiltak som skal godskrives reduksjonsforpliktelsen etter punkt 3.2 og 3.3, jf. punkt 4 til 6
  - vise omfang og tidspunkt for forventede fremtidige utslippsreduksjoner som følge av inngåtte avtaler mellom NO_x-fondet og virksomheter ansvarlig for NO_x-utslipp

- gi en oversikt over hvilke tiltak som fremstår som aktuelle i de ulike sektorene de kommende periodene
- gi en oversikt over hvordan NO_x-fondet arbeider overfor tilsluttede virksomheter og leverandører for å initiere og sikre gjennomføring av tiltak med langsiktig og varig effekt på utslippene, og NO_x-fondets arbeid for å identifisere og stimulere de langsiktig beste løsninger, jf. punkt 2.5
- vise forventet fremdriftsplan for oppnåelse av reduksjonsforpliktelsene i punkt 3.2.

Næringsorganisasjonene skal innen utløpet av en måned etter andre kvartal 2018 gi en avsluttende rapport til Miljøverndepartementet som viser hvorvidt de samlede reduksjonsforpliktelsene i punkt 3.2 er oppfylt. Næringsorganisasjonene skal også innen utløpet av en måned etter andre kvartal 2019 gi en rapport til Miljøverndepartementet som viser hvorvidt effekten av gjennomførte tiltak er opprettholdt frem til 31. desember 2018, jf. punkt 3.4.

- 7.3 Næringsorganisasjonene skal sørge for at avgiftsmyndigheten og Klima- og forurensningsdirektoratet blir meddelt om virksomheter som slutter seg til denne avtalen, og om tilslutningsbevis tilbakekalles etter punkt 9.3.
- 7.4 Næringsorganisasjonene skal sørge for at staten på anmodning gis innsyn i NO_x-fondets regnskaper.

8 Kontroll av oppfyllelse av reduksjonsforpliktelsen

Klima- og forurensningsdirektoratet skal gjennomgå de årlige rapporteringene og Statusrapportene som nevnt i punkt 7.1 og 7.2 og kontrollere om reduksjonsforpliktelsene i punkt 3.2 for periodene 2011, 2012, 2013-2014, 2015-2016 og 2017 er oppfylt. Dersom statusrapporten ikke foreligger innen fristen fastsatt i punkt 7.2, skal Klima- og forurensningsdirektoratet sende skriftlig varsel til Næringslivets Hovedorganisasjon om at rapport må foreligge innen to uker fra dato for utsendelse av varselet. Dersom de periodevise statusrapportene ikke foreligger innen den forlengede fristen, kan Klima- og forurensningsdirektoratet skjønnsmessig fastsatte det samlede NO_x-utslippet fra kilder som er omfattet av avtalens punkt 2.1, og beregne om reduksjonsforpliktelsene etter punkt 3.2 er oppfylt.

Klima- og forurensningsdirektoratet skal innen 1. juli i 2012, 2013, 2015, 2017 og 2018 orientere Toll- og avgiftsdirektoratet og avtalepartene om hvorvidt reduksjonsforpliktelsene for henholdsvis periodene 2011, 2012, 2013-2014, 2015-2016 og 2017 er oppfylt.

9 Rettigheter og plikter for de enkelte virksomheter som slutter seg til denne avtalen

9.1 Tilslutning til avtalen

Enhver virksomhet som er ansvarlig for NO_x-utslipp, og som kan foreta utslippsreduksjoner som vil falle inn under avtalens punkt 4.1, kan slutte seg til denne miljøavtalen gjennom å sende tilslutningserklæring til NO_x-fondet, jf.

vedlegg I. Tilslutning skjer ved at NO_x-fondet utsteder tilslutningsbevis til virksomheten.

Ved å slutte seg til denne miljøavtalen påtar virksomhetene seg de rettigheter og plikter overfor NO_x-fondet og staten som fremgår av avtalen og tilslutningserklæringen.

9.2 *Rett til avgiftsfritak*

Tilslutningsbeviset gir rett til avgiftsfritak etter forskriften § 3-19-12 fra det tidspunkt det er utstedt av NO_x-fondet. Avgiftsfritaket vil likevel først begynne å løpe fra det tidspunkt ESA har fattet beslutning om å godkjenne notifiseringen av fritak for avgift på utslipp av NO_x.

Virksomheter som er tilsluttet denne miljøavtalen før ESAs godkjenning som nevnt i punkt 2.8 foreligger, vil få refundert betalt avgift fra tilslutning til miljøavtalen og frem til ESAs godkjenning. Virksomheter som er tilsluttet denne miljøavtalen innen 1. juli 2011, vil få refundert avgift som er betalt for perioden fra 1. januar 2011. Virksomheter som er tilsluttet denne miljøavtalen innen 1. april 2011 kan rapportere med fritakskode i avgiftsoppgaven for første termin forutsatt at ESA har godkjent avgiftsfritaket.

9.3 *Plikt til å betale avgift ved tilbakekalling av tilslutningsbevis*

Dersom tilslutningsbevis blir tilbakekalt av NO_x-fondet, plikter virksomheten å betale NO_x-avgift fra og med den dag tilslutningsbeviset ble tilbakekalt. Virksomheten kan ikke overfor avgiftsmyndighetene gjøre gjeldende at tilbakekallingen av tilslutningsbeviset var uberettiget.

9.4 *Plikt til å betale avgift ved manglende oppfyllelse av reduksjonsforpliktelsen*

Viser Klima- og forurensningsdirektoratets kontroll av statusrapporten for hver periode, jf. 7.2 og 8 at næringsorganisasjonene har oppfylt mindre enn 90 prosent av reduksjonsforpliktelsen for perioden innen fristen, oppstår avgiftsplikt for den aktuelle perioden. Avgiften forfaller til betaling 18. juli påfølgende år. For kalenderåret 2017 oppstår avgiftsplikt dersom statusrapporten viser at næringsorganisasjonene har oppfylt mindre enn 100 prosent av den årlige reduksjonsforpliktelsen innen fristen.

NO_x-avgift skal betales av deklart mengde utslipp av NO_x for foregående år fra avgiftspliktige kilder for den perioden de har fått fritak fra avgiften. Avgiftssatsen som fremkommer av Stortingets avgiftsvedtak, reduseres med den prosentvise andel av den årlige reduksjonsforpliktelsen som er oppfylt.

Klima- og forurensningsdirektoratet skal beregne hvilken sats som skal benyttes av den avgiftspliktige ved innbetalingen. Denne betalingsplikten innebærer at dersom næringsorganisasjonene for eksempel oppfylder 60 prosent av den årlige reduksjonsforpliktelsen, så må den enkelte avgiftspliktige kilde betale 40 prosent av ordinær avgift.

For den enkelte avgiftspliktige virksomhet skal allerede foretatte innbetalinger til NO_x-fondet og betalingen av NO_x-avgiften etter denne bestemmelse samlet sett ikke overstige det virksomheten skulle ha betalt i NO_x-avgift etter Stortingets avgiftsvedtak.

9.5 *Virksomhetenes opplysnings- og dokumentasjonsplikt*

Dersom reduksjonsforpliktelsen godskrives effekter av tiltak ved virksomheter som omfattes av forurensningsloven, skal virksomheten melde fra om tiltaket til forurensningsmyndigheten.

For utslippskilder der det installeres Selective Catalytic Reduction (SCR), skal forbruket av urea eller tilsvarende reduksjonsmiddel kunne dokumenteres. For de utslippskildene der det benyttes vannemulsjon, skal forbruket av vannemulgeringsmiddel kunne dokumenteres overfor Klima- og forurensningsdirektoratet.

For landbaserte virksomheter som benytter brensel som varierer mye med hensyn til brennverdi (for gass), nitrogeninnhold (for flytende brensel) og/eller fuktighet (for biobrensel), skal det gjøres fortløpende justeringer av kildespesifikk utslippsfaktor. En slik løpende justering skal kunne dokumenteres overfor Klima- og forurensningsdirektoratet.¹

Ved tilslutning til avtalen samtykker virksomheten til at avgiftsmyndighetene uten hinder av taushetsplikten kan gi Klima- og forurensningsdirektoratet, Miljøverndepartementet og NO_x-fondet den dokumentasjon som etterspørres som en del av oppfølgingen av avtalen.

For tiltak på skip hvor effekten av fart mellom faste anlegg til havs i Norges økonomisk sone godskrives reduksjonsforpliktelsene i henhold til punkt 3.2, jf. 4.1 og 5.2, skal virksomheten kunne dokumentere omfanget av slik fart overfor Klima- og forurensningsdirektoratet, Miljøverndepartementet og NO_x-fondet.

10 **Opphør av avtalen**

- 10.1 Dersom ESA ikke uten vilkår godkjenner fritak for avgift på utslipp av NO_x for avgiftspliktige som er tilsluttet avtalen, opphører avtalen. Dersom ESA under notifikasjonsbehandlingen setter vilkår som gjør det nødvendig å endre avtalen, vil avtalen likevel ikke opphøre dersom partene blir enige om å endre avtalen.
- 10.2 Staten ved Miljøverndepartementet kan si opp avtalen dersom antallet tilsluttede virksomheter per 1. september 2011 er så lavt at staten finner det klart at de samlede reduksjonsforpliktelsene fastsatt i punkt 3.2 ikke vil bli oppfylt. Oppsigelse skal skje ved en skriftlig erklæring adressert til næringsorganisasjonene ved Næringslivets Hovedorganisasjon. Dersom ESA har godkjent avgiftsfritaket før oppsigelse skjer, inntreer plikten til å betale NO_x-avgift fra og med første dag i første måned etter oppsigelsen.
- 10.3 Viser Klima- og forurensningsdirektoratets kontroll av den periodevise statusrapporten at næringsorganisasjonene har oppfylt mindre enn 75 prosent av den årlige reduksjonsforpliktelsen innen fristen, kan staten, eller næringsorganisasjonene samlet, si opp avtalen. Dersom avtalen sies opp, opphører

---

¹ Veiledning og metoder for slik justering er lagt ut på Klima- og forurensningsdirektoratet hjemmeside.

avgiftsfritaket med virkning fra 1. januar inneværende år. Plikten til å betale avgift ved manglende måloppnåelse i henhold til punkt 9.4 gjelder selv om avtalen ikke sies opp i henhold til første punktum.

10.4 Dersom avtalen opphører eller sies opp, skal næringsorganisasjonene sørge for at NO_x-fondets kapital benyttes til å redusere utslippene av NO_x i tråd med avtalens formål inntil fondets kapital er uttømt.

11 Ikrafttredelse

Denne avtalen trer i kraft ved undertegning.

Oslo, den 14. desember 2010

_____
Staten v/ Miljøverndepartementet

.....
Byggevarerindustriens Forening

.....
Fiskebåtrederne Forbund

.....
Fiskeri- og Havbruksnæringens
Landsforening

.....
Fraktesfartøyenes Rederiforening

.....
Hurtigbåtenes Rederiforbund

.....
NHO Luftfart

.....
KS Bedrift

.....
Norges Fiskarlag

.....
NHO Reiseliv

.....
Norsk Fjernvarme

.....
Norges Rederiforbund

.....
Næringslivets Hovedorganisasjon

.....
Norsk Industri

.....
Rederienes Landsforening

.....
Oljeindustriens Landsforening